

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد جامعه شناسی انقلاب اسلامی

گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ: ۱۳۷۷/۸/۲۴

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

کمیته تخصصی:
گرایش:
کد رشته:

گروه: علوم انسانی
رشته: جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی
دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و شصت و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می‌شوند.
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می‌باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۷/۸/۲۴ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی در سه فصل برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره سیصد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی
که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به
تصویب رسید.

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره سیصد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴ در
مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی صحیح است، به مورد اجرا
گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است.

دکتر علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

علی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سیدمحمدرکابزم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه

مشخصات کلی برنامه دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

مقدمه:

به منظور تحقق بخشی از وظایف علمی پژوهشی موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) و نیز کمک به رفع نیازهای پژوهشی در زمینه آراء و اندیشه‌های امام خمینی (س) و انقلاب اسلامی و تربیت نیروی انسانی کارآمد در این زمینه تا دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی که از شعب علمی علوم سیاسی است در پژوهشکده امام خمینی (س) و انقلاب اسلامی با رعایت مقررات وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس این برنامه دایر می‌شود.

۱- هدف:

- ۱- انجام پژوهشهای بنیادی - کاربردی در زمینه انقلاب اسلامی
- ۲- تربیت محقق در باب انقلاب اسلامی
- ۳- تربیت افراد متخصص برای وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی و غیردولتی و رادیو و تلویزیون
- ۴- کمک به توسعه و نشر معارف و اصول و مبانی انقلاب اسلامی
- ۵- تربیت اعضای هیئت علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی در زمینه انقلاب اسلامی و جامعه‌شناسی انقلاب
- ۶- توسعه و ارتقاء سطح آگاهیهای جامعه در زمینه انقلاب اسلامی
- ۷- اسلام‌شناسی از طریق مطالعه و بررسی انقلاب اسلامی

۲- طراحی دوره و شکل نظام:

ضوابط آموزشی و پژوهشی این دوره بر اساس آیین نامه‌های مصوب وزارت فرهنگ و آموزش عالی می‌باشد.

شرایط ورود و پذیرش دانشجو

- داشتن مدرک تحصیلی معتبر (بر اساس ضوابط وزارت فرهنگ و آموزش عالی) در سطح کارشناسی
- عدم اشتغال به تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی
- در صورتی که داوطلب شاغل در دستگاههای دولتی باشد، ارائه گواهی از سازمان متبوع مبنی بر موافقت با تحصیل تمام وقت در این دوره
- گذراندن دروس کمبود و پیش‌نیاز برای داوطلبان که در رشته تحصیلی آنها، دروس پیش‌نیاز پیش‌بینی شده در این برنامه نبوده است (به تشخیص گروه مجری این برنامه)
- موفقیت در آزمونهای ورودی (بر اساس مواد و کیفیت مورد نظر گروه مجری)

ضریب

۱
۱
۱
۱
۱

مواد امتحانی

- ۱- نظریه‌های جامعه‌شناسی
- ۲- جامعه‌شناسی سیاسی
- ۳- جامعه‌شناسی انقلاب
- ۴- تاریخ سیاسی - اجتماعی ایران معاصر
- ۵- زبان انگلیسی (متون تخصصی)

۳- برنامه دوره

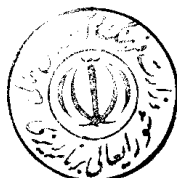
الف: دروس پیش‌نیاز (به تشخیص گروه)

- ب: دروس مشترک ۷ واحد به شرح جدول دروس
- ج: دروس اختصاصی ۱۷ واحد به شرح جدول دروس
- د: پایان‌نامه ۸ واحد

جمع ۳۲ واحد

پایان نامه

موضوعات پایان‌نامه عمدتاً در ارتباط با شناخت ابعاد گوناگون انقلاب اسلامی و مقایسه و تطبیق آن با سایر نهضت‌ها و انقلابهاست.

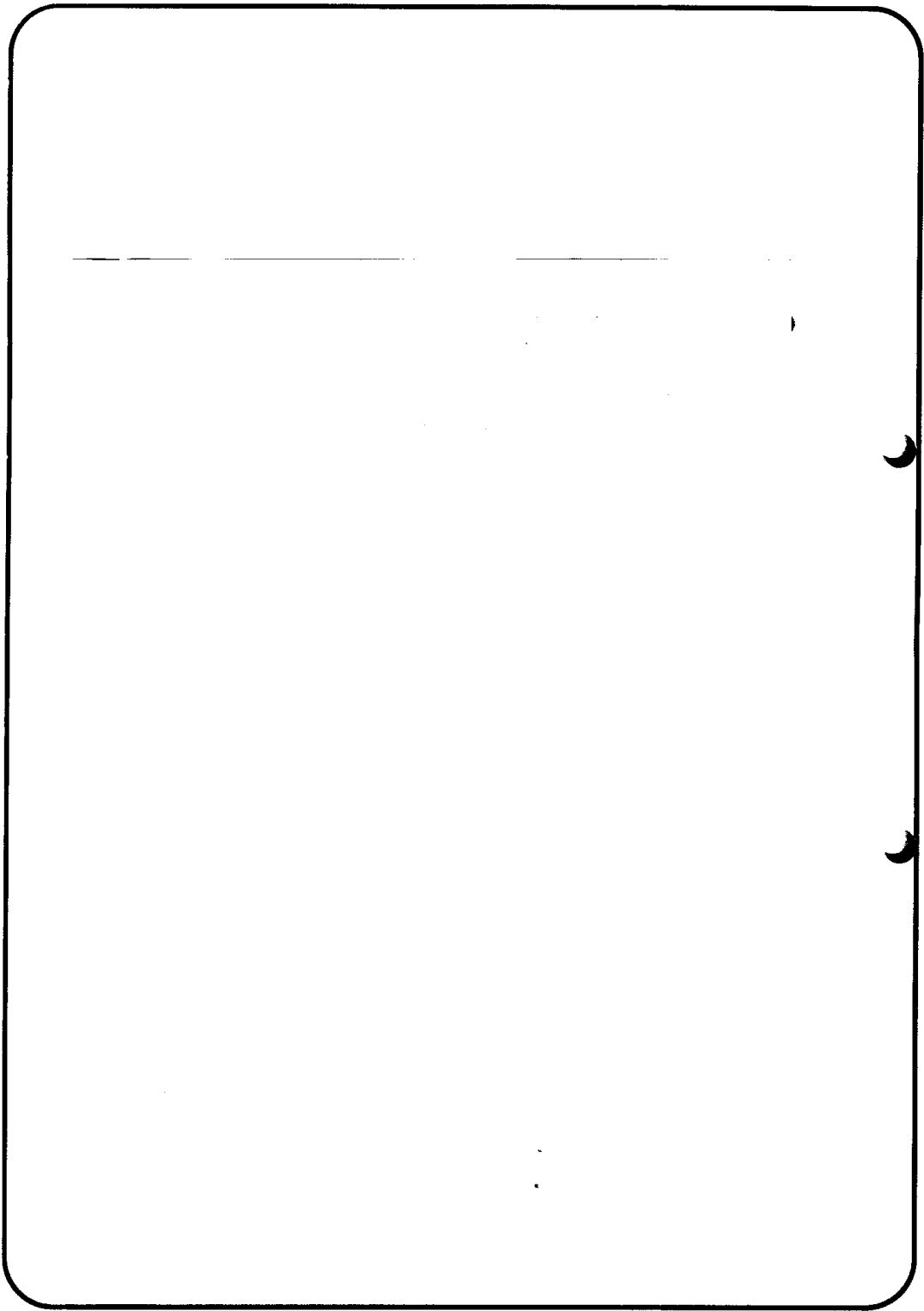
۴- نقش و کارآیی

فارغ التحصیلان این دوره با توانایی و تخصصی که در حیطه شناخت انقلاب اسلامی ایران و مشابهت‌ها و امتیازات آن نسبت به سایر نهضت‌ها و انقلاب‌ها به دست می‌آورند می‌توانند به عنوان یک پژوهشگر و یا صاحب‌نظر در مجامع علمی داخلی و خارجی، نسبت به معرفی انقلاب اقدام نمایند و در جهت تحکیم و تقویت مبانی آن و دفع آفات و خطرات آن با دستگاه‌های ذیربط در کشور همکاری نمایند. آموزش و پژوهش در مؤسسات آموزش عالی کشور و انجام پژوهش و کارشناسی و مدیریت علمی - فرهنگی در مؤسسات فرهنگی و برنامه‌ریزی از کارکردهای فارغ‌التحصیلان این دوره است.

۵- اهمیت و ضرورت

پیروزی انقلاب اسلامی که با عنایات خداوند متعال و رهبری حضرت امام خمینی (س) و مجاهدات اقشار مختلف مردم در برابر نظام ستمشاهی که از جانب تمامی قدرتهای جهانی به شدت حمایت می‌شد یکی از بزرگترین حوادث تاریخ جهان و اسلام در دوره معاصر است که تاثیر عمیقی در ایران، جهان اسلام، و همه جهان داشته است بدون شک شناخت این پدیده الهی با این عظمت از جهات گوناگون اهمیت و ضرورت دارد و تاسیس این دوره یکی از گامهای ضروری در این زمینه است.

واحد‌های درسی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		ملاحظات
			جمع	نظری / عملی	
	الف: دروس پیش نیاز و کمبود تا ۲۴ واحد به تشخیص گروه	۲۴		×	
۱	روش تحقیق ۱	۳		×	
۲	جامعه شناسی عمومی	۳		×	
۳	جامعه شناسی سیاسی	۲		×	
۴	جنبش‌های اجتماعی	۲		×	
۵	زبان خارجی	۶		×	
۶	سایر مواد به تشخیص گروه	۸			
	(ب) دروس مشترک (۷ واحد)				
۱	زندگی علمی - سیاسی امام خمینی	۲		×	
۲	جامعه‌شناسی سیاسی ایران معاصر	۲		×	
۳	روش تحقیق ۲	۳		×	
	(ج) دروس اختصاصی (۱۷ واحد)				
۱	نظریه‌های انقلاب با تأکید بر رویکردهای جامعه شناختی	۳		×	
۲	اندیشه سیاسی - اجتماعی امام خمینی	۲		×	
۳	بررسی مقایسه‌ای انقلاب اسلامی با دیگر انقلابات	۲		×	
۴	نقد و بررسی تبیین انقلاب اسلامی	۳		×	
۵	بررسی جنبش‌های اسلامی معاصر	۳		×	
۶	فلسفه سیاسی	۲		×	
۷	اندیشه سیاسی اسلام در دوره معاصر	۲		×	
۸	پایان‌نامه	۸			
	جمع دروس تخصصی و پایان‌نامه	۳۲	۳۲		

فصل سوم

برنامه تفصیلی

الف: برنامه تفصیلی دروس مشترک

ب: برنامه تفصیلی دروس اختصاصی

ج: برنامه تفصیلی دروس پیشنهادی

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه شناسی انقلاب اسلامی

الف: برنامه تفصیلی دروس مشترک

عنوان درس: زندگی علمی - سیاسی امام خمینی (س)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با زندگی سیاسی - علمی امام خمینی (س)

سرفصل: زندگی علمی - سیاسی امام خمینی (س)

خاندان و نسب امام خمینی (س) - موقعیت اجتماعی خانواده امام در محل تولد - تولد و دوران کودکی و محیط خانوادگی،

نوجوانی و جوانی و تحصیلات اولیه در خمین، - تحصیلات در اراک و قم (دوران طلبگی)، - تدریس و رفتار به عنوان مدرس، آثار و تألیفات،

موضع و عملکرد امام در فاصله رحلت آیت الله حائری تا رحلت آیت الله بروجردی

از رحلت آیت الله بروجردی تا تبعید به ترکیه

دوران تبعید (ترکیه و عراق)

مهاجرت به پاریس و بازگشت به ایران تا پیروزی انقلاب اسلامی

امام به عنوان رهبر (از ۲۲ بهمن ۵۷ تا ارتحال خرداد ۱۳۶۸)

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: جامعه‌شناسی سیاسی ایران معاصر

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: جامعه‌شناسی سیاسی

هدف: بررسی تحولات صد ساله و تأمل در سیر و فرایند تحولات و نقد و ارزیابی آن و شناخت عواقب این تحولات.

سرفصل:

تغییر ساختار سیاسی اقتصادی جامعه ایران در صد سال گذشته و مواجهه با تجدد در حوزه‌های علم، تربیت، دین، اقتصاد و توسعه. پیدایش طبقات و قشرهای جدید و نقش نخبگان در تحولات فکری و سیاسی معاصر. تشدید تعارضات فکری و اعتقادی و صف بندی نخبگان و تعاملات مختلف که به وقوع انقلاب اسلامی منجر شد.

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: روش تحقیق ۲

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: روش تحقیق ۱

هدف: آشنایی با روشهای تحقیق در علوم اجتماعی (مباحث نظری روش‌شناسی)

سرفصل:

مطابق برنامه روش تحقیق ۱ در دوره کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی

ب) دروس اختصاصی

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: نظریه‌های انقلاب با تأکید رویکردهای جامعه‌شناختی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: جامعه‌شناسی سیاسی - جنبش‌های اجتماعی

هدف: طرح و نقد نظریه‌های انقلاب

منابع اصلی: تحول انقلابی (چارلز جانسون)، تئوریهای انقلاب (استانفورد کوهن) کالبد شکافی چهار انقلاب

(کرین برینتون) - انقلاب وسیع سیاسی (دکتر حسین بشیریه) و غیره

منابع فرعی: ژرف‌نگری در انقلاب اروپا (رالف دارندرف) - سامان سیاسی در کشورهای دستخوش دگرگونی

(ساموئل هانتینگتون)

سرفصل:

- بررسی و مقایسه تعاریف مختلف انقلاب

- نظریه‌های کارکردگرایانه انقلاب

- نظریه‌های مارکسیستی و مارکسیستی جدید - نظریه‌های روانشناسانه انقلاب

- فرایند بسیج سیاسی در انقلابات - مراحل تحول انقلاب

- ارزیابی انقلابات

برنامه تفضیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: اندیشه سیاسی - اجتماعی امام خمینی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: زندگینامه امام خمینی

هدف: آشنایی با مبانی و کلیات اندیشه سیاسی - اجتماعی امام خمینی

منابع اصلی: کتاب ولایت فقیه امام خمینی - کتاب البیع - کشف اسرار.

منابع فرعی: کتابها و مقالات مرتبط به اندیشه سیاسی و اجتماعی امام خمینی

سر فصل:

دیدگاه امام در مورد ضرورت حکومت اسلامی

ویژگیهای رهبری اسلامی

نقش مردم در حکومت اسلامی

قشربندی اجتماعی نزد امام

علل و کارگزاران تحولات اجتماعی نزد امام

ماهیت جامعه و قانونمندیهای آن در اندیشه امام خمینی

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: بررسی مقایسه‌ای انقلاب اسلامی با دیگر انقلابات

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: جنبش‌های اجتماعی - نظریه‌های انقلاب

هدف: آشنایی با وجوه افتراق و اشتراک انقلاب اسلامی ایران با دیگر انقلابات

سرفصل:

- ۱- بررسی اصول مشترک انقلابهای بزرگ - فرانسه، شوروی، چین، ایران ...
- ۲- بررسی نقش رهبری در این انقلابها - بررسی نقش ایدئولوژی و زمینه‌های فرهنگی در انقلابات
- ۳- بررسی نقش اقشار و گروههای پیشتاز انقلاب
- ۴- کوشش برای استخراج وجوه مشترک انقلاب اسلامی با دیگر انقلابات و شناسایی ویژگیهای منحصر به فرد انقلاب اسلامی ایران

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: نقد و بررسی تبیین‌های انقلاب اسلامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: جامعه‌شناسی سیاسی ایران و نظریه‌های انقلاب

هدف: آشنا شدن با دیدگاه‌های متفاوتی که درباره انقلاب اسلامی (وقوع، فرایند و نتایج) ارائه گردیده است.

سرفصل:

۱- نظریات جامعه‌شناسان در مورد انقلاب اسلامی ایران

۲- نظریات روانشناسی اجتماعی در مورد انقلاب اسلامی ایران

۳- نظریات سیاسی در مورد انقلاب اسلامی ایران

۴- نظریات اقتصادی در مورد انقلاب اسلامی ایران

۵- نظریات فرهنگی در مورد انقلاب اسلامی ایران

۶- کوشش جهت دستیابی به یک نظریه مقنع در مورد انقلاب اسلامی ایران

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: بررسی جنبشهای اسلامی معاصر

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: جنبشهای اجتماعی - اندیشه سیاسی در اسلام معاصر

هدف: آشنایی با تحولات و جنبش‌های اجتماعی مسلمین در یکصد سال اخیر

سر فصل:

- ۱- نهضت اسلامی فلسطین
- ۲- نهضت اسلامی شمال آفریقا، مصر، الجزایر و ...
- ۳- نهضت اسلامی در ترکیه و کشورهای آسیای میانه
- ۴- حرکت‌های اسلام خواهی در اروپا و کشورهای غربی
- ۵- اسلام خواهی در شبه قاره و آسیای جنوب شرقی
- ۶- نهضت‌های اسلامی در کشورهای عربی خاورمیانه

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: فلسفه سیاسی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی و مفاهیم اساسی فلسفه سیاسی

سر فصل:

- ۱- فلسفه سیاسی: پیدایش و تکوین
- ۲- بررسی مفاهیم مرتبط با فلسفه سیاسی
- ۳- رابطه فلسفه سیاسی با فلسفه
- ۴- رابطه فلسفه سیاسی با دین
- ۵- رابطه فلسفه سیاسی با اخلاق
- ۶- رابطه فلسفه سیاسی با علوم سیاست، جامعه‌شناسی، حقوق
- ۷- طبقه‌بندی و سنج‌شناسی فلسفه‌های سیاسی
- ۸- وجوه مشترک و تمایزات فلسفه سیاسی غرب با فلسفه سیاسی در اسلام

منابع:

- ۱- فهم نظریه‌های سیاسی توماس اسپرینگن
- ۲- فلسفه سیاست اسوالد اشپینگلر
- ۳- فلسفه سیاسی چیست؟ لئو اشتراوس
- ۴- فلسفه سیاسی کوینتن

5- Political thinkings, the perennial questions.

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: اندیشه سیاسی اسلام معاصر

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فلسفه سیاسی

هدف: آشنایی با سیر تحول اندیشه سیاسی متفکران مسلمان در ۱۵۰ ساله اخیر

سر فصل:

- الف) اندیشه‌های سیاسی سید جمال‌الدین اسدآبادی
- ب) اندیشه‌های سیاسی اهل سنت (در کشورهای عربی و شمال آفریقا)
 - شیخ محمد عبده - رشید رضا - کواکبی - اخوان المسلمین - ترابی - مدنی و ...
- ج) اندیشه‌های سیاسی در شبه قاره هند و پاکستان
 - سید احمدخان هندی - اقبال لاهوری - ابوالاعلی مودودی
- د) اندیشه‌های سیاسی صاحب‌نظران شیعه
 - مشروطه‌خواهان (نائینی و ...)
 - مشروطه‌خواهان (نوری و ...)
 - سید محمد باقر صدر
 - علامه طباطبایی
 - مرتضی مطهری
 - شریعتی
 - منتظری
 - نظریات و آراء متأخر

منابع:

گزیده آثار سید جمال‌الدین اسدآبادی، رسایل مشروطیت (زرگری نژاد)، تنبیه‌الامة و تنزیه‌المللة (نائینی)، طبیعت استبداد (کواکبی)، تئوری سیاسی اسلام (مودودی)، اندیشه سیاسی در اسلام معاصر (عنایت)، سیری در اندیشه سیاسی عرب (عنایت)، الاسلام يقود الحياة (صدر)، دراسات فی ولایت الفقیه (منتظری) و ...
(۱۹)

ج) دروس پیش نیاز

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: روش تحقیق ۱

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی

سر فصل:

مطابق سر فصل روش تحقیق در دوره کارشناسی علوم سیاسی

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: جامعه‌شناسی عمومی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مفاهیم عمومی جامعه‌شناسی

سر فصل:

مطابق سر فصل جامعه‌شناسی در دوره کارشناسی علوم سیاسی

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: جامعه‌شناسی سیاسی (پیشنیاز و کمبود)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف:

منابع اصلی:

منابع فرعی:

سرفصل:

مطابق برنامه کارشناسی علوم سیاسی

برنامه تفصیلی دروس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: جنبشهای اجتماعی

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌تاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با ادبیات گسترده رفتار جمعی و کنش جمعی.

بررسی علل شکل‌گیری جنبش‌های اعتراض‌آمیز، چگونگی سازماندهی و بسیج در این جنبشها و رابطه این

جنبشها با قدرت سیاسی

۲- رفتار جمعی

منابع اصلی: ۱- مرزهای نوین تئوری جنبشهای اجتماعی

منابع فرعی:

سرفصل:

الف - بررسی مفاهیم عمومی جنبشهای اجتماعی

ب - نظریات کلاسیک رفتار جمعی

ج - نظریات بسیج منابع

د - روانشناسی جنبشهای اجتماعی

و - انقلاب اسلامی و نظریات مختلف جنبشهای اجتماعی (تلاشی در یک بازسازی و تطبیق)

برنامه تفصیلی درس دوره کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی

عنوان درس: زبان خارجی

تعداد واحد: ۶ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف: تسلط بر مکالمه و محاوره و نیز آمادگی برای بهره‌برداری از متون تخصصی

سرفصل:

مطابق نظر گروه

جمهوری اسلامی ایران
ارت فزینکست آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

شماره ۲۳/۲۶۴۹

پیوست

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری پروندههای آموزشی، حذف، دروس ناموفق و واحدهای غیر ضرور و انجام شاخهها لری بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد

۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختتامی به پایان نامه دارد)

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۳۰ واحد می تواند اختتامی به رساله داشته باشد.

در اینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در اینصورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به برهان اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

(Signature)

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم نائینی

(Signature)

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵
شماره ۱۱۲/۲۶۴۲

بسم الله

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانش‌جویان شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی، به وسیله ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
 - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
 - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
 - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در مشمول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
 - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
 - ب: در سبب‌های جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبب‌ها قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
 - ج: گذراندن دروس سبب‌های از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن دروس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
 - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

موضوع جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد تصحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری اصلاح نماید.

سید محمد کاظم نائینی

د. ا. ی. عالی برنامه ریزی